

Cursus	Inleiding Bestuursrecht (REV) (R.08.1.3.1)
Tentamennummer	96.10.00.32
Versienummer	1
Datum	8 oktober 1996
Duur	19.00 - 22.00 uur

Dit voorblad dient u, nadat u gecontroleerd heeft of u het juiste versienummer op uw antwoordblad heeft ingevuld, voorzien van uw naam en handtekening en het op het werk aangestreepte versienummer, los te maken en te zamen met uw tentamenwerk in te leveren.
De tentamenopgaven zelf kunt u behouden.

Ingevuld versienummer

Naam:

.....

Handtekening kandidaat:

.....

INGELEVERD TENTAMENWERK

Gesloten Vragen ... blz.

- 01 De Algemene wet bestuursrecht kent verschillende typen voorschriften met een verschillende mate van dwingendheid voor de bijzondere wetgever. Zo is het bepaalde in artikel 4:13, eerste lid, Awb is een voorbeeld van
- dwingend recht.
 - ☒ aanvullend recht.
 - regelend recht.
 - facultatief recht.
- 02 Ten behoeve van de opsporing van een strafbaar feit acht de politie het noodzakelijk dat in een bepaalde woning huiszoeking wordt verricht. Aangezien de bewoner de politie de toegang tot de woning heeft geweigerd, wordt door de officier van justitie een schriftelijke machtiging tot binnentreden afgegeven. Moet bij de totstandkoming van deze machtiging het bepaalde in de Awb in acht worden genomen?
- Ja, want de machtiging wordt schriftelijk afgegeven.
 - Ja, want een officier van justitie is ook een bestuursorgaan in de zin van de Awb.
 - Ja, want de machtiging tot binnentreden maakt inbreuk op de rechten van de burger.
 - ☒ Neen.
- 03 Ingevolge artikel 1:1, eerste lid, onder b., Awb wordt onder 'bestuursorgaan' mede verstaan: 'een persoon of college met enig openbaar gezag bekleed'. De vraag is echter wat onder 'openbaar gezag' moet worden verstaan. Beoordeel in dit verband de juistheid van de volgende stellingen.
- ☒ Een orgaan bezit blijkens de jurisprudentie openbaar gezag indien het direct of indirect aan een wettelijk voorschrift de bevoegdheid kan ontlelen om eenzijdig rechtsposities van burgers te bepalen.
 - ☒ Een stichting is niet krachtens publiekrecht opgericht en kan derhalve geen bestuursorgaan zijn in de zin van de Awb.
- I en II zijn juist.
 - ☒ Alleen I is juist.
 - Alleen II is juist.
 - I en II zijn onjuist.
- 04 Een bouwbedrijf dat zich heeft toegelegd op het slopen van woningen, wil zich nader gaan richten op de opslag en verwerking van bij de afbraak vrijkomende asbesthoudende produkten. Voor de daartoe te bouwen bedrijfsruimte vraagt men bij gedeputeerde staten (GS) een milieuvergunning en bij B en W een bouwvergunning aan. Beide vergunningen worden verleend, maar het bouwbedrijf is het niet eens met enkele aan de bouwvergunning verbonden voorwaarden. Vijf weken na ontvangst dient het bedrijf bij GS een bezwaarschrift in tegen de verleende bouwvergunning. Hoe dienen GS in dit geval te handelen?
- GS moeten het bezwaarschrift niet-ontvankelijk verklaren.
 - GS moeten het bezwaarschrift ongegrond verklaren, aangezien het bij het verkeerde bestuursorgaan is ingediend.
 - ☒ GS moeten het bezwaarschrift zo spoedig mogelijk voor behandeling doorzenden naar B en W.
 - Met instemming van B en W kunnen GS het bezwaarschrift zelf in behandeling nemen.

- 05 Ingevolge een bepaling uit de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Apeldoorn is het verboden om zonder vergunning van B en W op de openbare weg goederen uit te stallen en te verkopen. In de praktijk worden zulke standplaatsvergunningen namens B en W verleend door het hoofd van de afdeling Algemene Zaken (AZ). Aan hem is mandaat verleend om op de vergunningaanvragen te beslissen.
Kunnen B en W, indien het hoofd AZ naar hun oordeel ten onrechte een vergunning wil weigeren, alsnog zelf tot vergunningverlening overgaan?
- Neen, aangezien met de mandaatverlening ook de bevoegdheid om (alsnog) zelf te beslissen is overgedragen.
 - Neen, want B en W hebben zich deze bevoegdheid bij de mandaatverlening niet voorbehouden.
 - Neen, aangezien de aard van de materie zich daartegen verzet.
 - ☒ Ja, doordat sprake is van mandaat blijven B en W te allen tijde bevoegd zelf op de vergunningaanvraag te beslissen.
- 06 Een door GS afgegeven milieuvergunning blijkt twee voorschriften te bevatten die de vergunninghouder tegenstrijdige verplichtingen opleggen met betrekking tot het treffen van voorzieningen wat betreft de uitstoot van schadelijke stoffen. Door dergelijke voorschriften in de de milieuvergunning op te nemen, wordt gehandeld in strijd met
- ☒ het rechtszekerheidsbeginsel.
 - het gelijkheidsbeginsel.
 - het legaliteitsbeginsel.
 - het zorgvuldigheidsbeginsel.
- 07 Beoordeel de juistheid van de volgende twee stellingen.
- I ☒ Met het Lelystad-arrest is duidelijk geworden dat de Hoge Raad het privaatrechtelijk regelen van grondgebruik bij gemeentelijke erfpachtsuitgifte als een onaanvaardbare doorkruising van de Wet op de Ruimtelijke Ordening beschouwd.
- II ☒ Als gevolg van de in het Windmill-arrest geformuleerde strenge criteria is het voor de overheid onmogelijk geworden om nog bevoegdhedenovereenkomsten af te sluiten.
- I en II zijn juist.
 - Alleen I is juist.
 - Alleen II is juist.
 - ☒ I en II zijn onjuist.
- 08 In een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is de volgende bepaling opgenomen:
- artikel 5
- Het is verboden ten behoeve van het publiek als straatartiest, straatfotograaf of straattekenaar op te treden op of aan door burgemeester bij openbare kennisgeving aangewezen wegen of gedeelten daarvan.
 - (...)
- Door de burgemeester worden alle wegen in het stadscentrum aangewezen als wegen waarvoor het verbod als bedoeld in art. 5, eerste lid APV, geldt. Deze aanwijzing kan worden gekarakteriseerd als een
- ☒ concrete norm.
 - algemeen verbindend voorschrift.
 - beschikking.
 - beleidsregel.

- 09 In de gemeente Bergen op Zoom wordt met het oog op de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk door de gemeenteraad een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 21, eerste lid, Wet op de Ruimtelijke Ordening genomen. De bouwplannen stuiten op verzet bij de Vereniging Das en Boom, aangezien ze een ernstige bedreiging vormen voor de in het gebied gelegen dassenburchten. De Vereniging wil in een zo vroeg mogelijk stadium juridische actie ondernemen.
Kan de Vereniging Das en Boom, aangenomen dat zij belanghebbende is, tegen het voorbereidingsbesluit beroep instellen bij de rechtbank?
- a. Ja, het voorbereidingsbesluit is een besluit in de zin van de Awb waarop de algemene rechtsbeschermingsprocedure van de Awb van toepassing is.
 - b. Neen, aangezien voor een voorbereidingsbesluit de procedure van administratief beroep geldt.
 - c. Neen, dit is uitgesloten op grond van artikel 8:2 Awb.
 - ☒ d. Neen; dit is uitgesloten, maar op grond van een andere bepaling dan die genoemd in alternatief c.
- 10 Een winkelier lijdt schade (minder omzet) door het feit, dat de gemeente de straat waaraan zijn winkel is gelegen heeft opengebrouwen om een waterleiding te repareren. De winkelier is van mening dat de gemeente onrechtmatig jegens hem heeft gehandeld nu, ondanks zijn waarschuwingen, B en W hebben beslist om de waterleiding te laten repareren in een periode waarin normaliter een hoge omzet wordt gedraaid.
Welke van onderstaande beweringen met betrekking tot de door de winkelier ingestelde onrechtmatige daadsactie (art. 6:162 BW) is juist?
- ☒ a. De burgerlijke rechter kan de zaak niet behandelen, aangezien hij grondwettelijk onbevoegd is.
 - ☒ b. De burgerlijke rechter kan de zaak doorverwijzen naar de sector Bestuursrecht van de rechtbank.
 - ☒ c. De burgerlijke rechter moet de zaak doorverwijzen naar de sector Bestuursrecht van de rechtbank.
 - ☒ d. De burgerlijke rechter moet de rechtmatigheid van de beslissing van B en W beoordelen.
- 11 De rechtbank vernietigt een besluit tot verlening van een bouwvergunning naar aanleiding van een door een derde-belanghebbende ingediend beroepschrift. B en W zijn het echter niet eens met de uitspraak van de rechtbank.
Wat kunnen B en W daartegen rechtens ondernemen?
- ☒ a. B en W kunnen hoger beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak.
 - ☒ b. B en W kunnen bij de Afdeling bestuursrechtspraak een voorlopige voorziening vragen zonder tevens hoger beroep in te stellen.
 - c. Niets. B en W zullen gevolg moeten geven aan de uitspraak van de rechtbank en opnieuw in de zaak moeten voorzien.
 - ☒ d. B en W kunnen bij gedeputeerde staten administratief beroep instellen.
- 12 De vraag of de gemeente Rotterdam een privaatrechtelijke rechtspersoon is, wordt beantwoord in
- a. de Gemeentewet.
 - ☒ b. het Burgerlijk Wetboek.
 - c. de Grondwet.
 - d. de Algemene wet bestuursrecht.

- 13 Iemand wordt door de rechtbank niet ontvangen in zijn beroep, aangezien het griffiegeld niet tijdig is betaald. Betrokkene is er echter van overtuigd dat hij het verschuldigde bedrag op tijd heeft laten overboeken en een eventuele termijnoverschrijding te wijten is aan de trage afwikkeling bij de bank.
Kan deze persoon tegen de niet-ontvankelijkverklaring hoger beroep instellen?

- a. Neen, het instellen van hoger beroep is alleen mogelijk als het beroep ongegrond wordt verklaard.
- ☒ b. Ja, bij de Afdeling bestuursrechtspraak.
- c. Neen, ingevolge de Awb is de beslissing tot niet-ontvankelijkverklaring immers uitgezonderd van hoger beroep.
- ☒ d. Ja, nu het handelt om een uitspraak van de rechtbank, zal beroep moeten worden ingesteld bij het Gerechtshof.

CASUS KLEDING-UITSTALLING 870a . wksp 041 . griffie

De voor de beantwoording van de opgaven 14 tot en met 30 relevante bepalingen vindt u in de bijlage.

Laura Mol heeft een winkeltje in tweedehands kleding in de Mozartstraat in Breda. Zij pleegt op de stoep voor de winkel rekken met kleding neer te zetten, waarop de prijzen zijn aangegeven.
Politie-agenten die in de buurt surveilleren, vertellen Laura dat het uitstallen van de kleding op straat verboden is.
Op het gemeentehuis, waar Laura zich is gaan informeren, krijgt zij artikel 5.2.3 van de Algemene Plaatselijke Verordening te lezen (zie bijlage).
De ambtenaar die haar te woord staat, raadt haar aan een vergunning aan te vragen. Hij zegt dat er een grote kans is dat de vergunning zal worden verleend.

- 14 Laura schrijft een briefje aan burgemeester en wethouders waarin zij vraagt om haar toe te staan om de rekken met kleding op straat neer te zetten.
Is op dat verzoek het bepaalde in artikel 4.2, tweede lid, Awb van toepassing?
- ☒ a. Ja.
 - b. Neen, want het verzoek is geen aanvraag.
 - c. Neen, want het verzoek heeft niet betrekking op een beschikking in de zin van de Awb.
 - d. Neen, want hier geldt de Algemene Plaatselijke Verordening.
- 15 Enkele dagen nadat Laura het briefje heeft geschreven, komt een ambtenaar langs die haar sommeert de kledingrekken van de straat te halen. Hij waarschuwt dat ook al heeft Laura een aanvraag gedaan, burgemeester en wethouders bevoegd zijn om met bestuursdwang op te treden.
Zij burgemeester en wethouders daartoe bevoegd?
- ☒ a. Ja, want Laura handelt in strijd met de geldende voorschriften.
 - b. Neen, want het hoofdstuk over bestuursdwang in de Awb (derde tranche) is nog niet in werking getreden.
 - c. Neen, want hangende een aanvraag mag niet worden opgetreden.
 - d. Neen, want Laura kan zich op het vertrouwensbeginsel beroepen.

- 16 Negen weken nadat Laura het verzoek heeft gedaan, heeft ze nog steeds niets gehoord. Hebben burgemeester en wethouders de termijn waarbinnen zij dienen te beslissen, overschreden?
- B
- a. Ja, want de wettelijke beslistermijn is acht weken.
 - b. Neen, want de wettelijke beslistermijn is tien weken.
 - c. Ja, want er moet op grond van de Awb binnen redelijke termijn worden beslist.
 - d. Ja, want op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur hadden burgemeester en wethouders tussentijds aan Laura bericht moeten zenden omtrent de termijn van afdoening.
- 17 Na elf weken heeft Laura nog steeds geen reactie. Zij vraagt een vriend, die rechten studeert, wat zij moet doen. Welke van de volgende adviezen moet die vriend geven?
- a. Laura moet afwachten.
 - b. Laura moet een kort geding tegen de gemeente aanhangig maken.
 - c. Laura moet een bezwaarschrift indienen bij burgemeester en wethouders.
 - d. Laura moet beroep instellen.
- 18 De ambtenaar die het verzoek van Laura in behandeling heeft, gaat na of het verzoek moet worden gehonoreerd. Komt aan burgemeester en wethouders op grond van artikel 5.2.3 van de Algemene Plaatselijke Verordening beleidsvrijheid toe met betrekking tot het al dan niet honoreren van het verzoek?
- a. Ja.
 - b. Neen, want het gaat om een zogenaamde 'vrije' beschikking.
 - c. Neen, want het bestuur is gebonden aan bepaalde weigeringsgronden.
 - d. Neen, want het bestuursorgaan mag alleen letten op de algemene belangen ter bescherming waarvan de vergunning is vereist.
- 19 Blijkens artikel 1.9 van de Algemene Plaatselijke Verordening kunnen aan de vergunning voorschriften worden verbonden. De eis die in artikel 1.9, tweede lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening is vervat, vloeit ook voort uit
- a. het motiveringsbeginsel.
 - b. het verbod van détournement de pouvoir.
 - c. het vertrouwensbeginsel.
 - d. het zorgvuldigheidsbeginsel.
- 20 De ambtenaar adviseert burgemeester en wethouders om de vergunning voor het plaatsen van de kledingrekken te verlenen. Dient Laura te worden gehoord voordat daartoe besloten wordt?
- a. Ja, dat vloeit niet voort uit de wet, maar uit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
 - b. Ja, dat vloeit voort uit artikel 3:2 Awb.
 - c. Ja, dat vloeit voort uit artikel 4:7 Awb.
 - d. Neen, want op grond van de wet of algemene beginselen van behoorlijk bestuur bestaat daartoe geen verplichting.

- 21 De exploitanten van twee kledingzaken die gevestigd zijn in de straat waar Laura haar winkel heeft, komen op de hoogte van het voornemen van burgemeester en wethouders om aan Laura vergunning te verlenen. Hun advocaat sommeert de gemeente om geen vergunning te verlenen omdat er anders sprake zou zijn van oneerlijke concurrentie. Mogen burgemeester en wethouders op grond van die sommatie de vergunning alsnog weigeren?
- ☒ a. Neen, want dan zouden zij in strijd met de wet handelen.
 - b. Ja, maar alleen na het horen van de exploitanten.
 - c. Ja, maar alleen als de exploitanten belanghebbende in de zin van de Awb zijn.
 - d. Ja, ook als de exploitanten geen belanghebbende in de zin van de Awb zijn.
- 22 De vergunning wordt op 6 juni 1996 aan Laura toegezonden. De Stichting Wijkopbouworgaan Componistenbuurt, die blijkens de statuten opkomt voor een goed leefmilieu in de buurt waarin ook de winkel van Laura is gelegen, vraagt op 20 juni 1996 aan burgemeester en wethouders of voor de kledingrekken op straat vergunning is verleend. Bij brief van 27 juni krijgt de Stichting een kopie van de aan Laura verleende vergunning. De Stichting wenst op grond van de Awb bezwaar te maken tegen de vergunning. Op welke datum valt de eerste dag voor het indienen van een bezwaarschrift door de Stichting?
- a. 6 juni 1996
 - ☒ b. 7 juni 1996
 - c. 27 juni 1996
 - d. 28 juni 1996
- 23 Komt aan de Stichting Wijkopbouworgaan Componistenbuurt het recht toe om tegen de aan Laura verleende vergunning een Awb-bezwaar in te dienen?
- ☒ a. Ja.
 - b. Neen, want de Stichting wordt niet in enig materieel belang getroffen.
 - c. Neen, want een Stichting kent geen belanghebbende leden die een collectief belang hebben.
 - d. Neen, want de Stichting heeft verzuimd om in de voorfase bedenkingen in te brengen.
- 24 De Stichting Wijkopbouworgaan Componistenbuurt dient een bezwaarschrift in tegen de aan Laura verleende vergunning en richt zich tot de President van de rechtbank (sector bestuursrecht) met het verzoek om de vergunning te vernietigen en een dwangsom te bepalen. Is de President bevoegd dat verzoek te honoreren?
- ☒ a. Ja, op grond van artikel 8:81 Awb.
 - b. Ja, maar alleen als burgemeester en wethouders niet in redelijkheid hebben kunnen komen tot het verlenen van de vergunning.
 - c. Neen, want dat verzoek betreft geen voorlopige voorziening.
 - d. Neen, want de burgerlijke rechter is bevoegd.
- 25 De vergunning die aan Laura is verleend, blijft in stand. Zij wordt enige maanden met rust gelaten. Een ambtenaar van het gemeentelijk grondbedrijf stelt in een notitie dat vergeten is met Laura afspraken te maken over een vergoeding voor het gebruik van de gemeentegrond waarop zij de kledingrekken plaatst. Volgens die ambtenaar gaat het om een gebruik van de openbare weg dat niet door de eigenaar van de grond (de gemeente) zonder meer moet worden geduld, zodat een vergoeding zou mogen worden verlangd. Heeft die ambtenaar gelijk?
- ☒ a. Ja, want het gaat om bijzonder gebruik.
 - b. Neen, want het gaat om normaal gebruik.
 - c. Neen, want het gaat niet om 'publiek domein'.
 - d. Neen, want de 'gemene rechtsleer' geldt niet meer.

- 26 Het naast de winkel van Laura gelegen braakliggend terrein wordt opnieuw bebouwd. In het pand komt een gezondheidscentrum en op de eerste etage een informatie-balie van de sociale dienst.
- Door het drukke gebruik van het pand worden de op het trottoir geplaatste kledingrekken als een belemmering ervaren. Patiënten in een rolstoel, die de het gezondheidscentrum willen bezoeken, vinden vaak de weg versperd omdat er door de geplaatste kledingrekken maar weinig manoeuvreerruimte over is en de informatie-balie bovendien veel bezoekers trekt. Burgemeester en wethouders zenden Laura een brief waarin zij mededelen dat "zij genoodzaakt zijn om - gelet op de ontstane situatie - de op grond van artikel 5.2.3 APV verleende vergunning met onmiddellijke ingang in te trekken".
- Zijn burgemeester en wethouders bevoegd om de vergunning in te trekken?
- a. Ja.
 - b. Ja, maar alleen als Laura daarmee instemt.
 - c. Neen, want het rechtszekerheidsbeginsel staat in de weg aan het intrekken van een onvoorwaardelijk verleende vergunning.
 - d. Neen, want de vestiging van het gezondheidscentrum is van latere datum dan het verlenen van de vergunning aan Laura.
- 27 Welke van de volgende beweringen met betrekking tot de intrekking van de aan Laura verleende vergunning is onjuist?
- A
- a. De intrekking van de vergunning is in strijd met artikel 3:3 Awb. ?
 - b. De intrekking van de vergunning is in strijd met artikel 3:4, eerste lid, Awb. ?
 - c. De intrekking van de vergunning is in strijd met artikel 3:4, tweede lid, Awb. ?
 - d. De intrekking van de vergunning is in strijd met artikel 4:8 Awb. ?
- 28 Laura dient tegen de intrekking van de vergunning een bezwaarschrift in. In de commissie die het bezwaarschrift moet behandelen, komt de vraag op of in dit geval niet aan de intrekking het besluit had moeten worden gekoppeld om Laura tegemoet te komen in de schade die zij ten gevolge van de onverwachte intrekking zal lijden.
- Welke van de volgende uitspraken is in dit verband juist?
- a. Een verplichting daartoe vloeit voort uit artikel 6:162 Burgerlijk Wetboek.
 - b. Voor zo'n schadeplicht kan in het publiekrecht geen grondslag worden gevonden.
 - c. Deze kwestie behoort tot het leerstuk van de zogeheten 'bestuurscompensatie'.
 - d. Deze kwestie behoort tot het leerstuk van de zogeheten 'twee-wegenleer'.
- 29 Ondanks dat de vergunning is ingetrokken, blijft Laura de kledingrekken op het trottoir zetten. De directeur van het gezondheidscentrum dreigt Laura met een kort-geding bij de burgerlijke rechter als zij haar kledingrekken niet terstond verwijderd. Hij zegt zijn advocaat opdracht te hebben gegeven om haar te dagvaarden.
- Bestaat voor het gezondheidscentrum de mogelijkheid om de burgerlijke rechter in te schakelen om Laura te dwingen haar kledingrekken te verwijderen?
- a. Ja, een civielrechtelijke vordering zal moeten worden ontvangen.
 - b. Neen, de burgerlijke rechter is niet bevoegd.
 - c. Neen, hangende de bezwaarschriftprocedure mag Laura van haar vergunning gebruik blijven maken.
 - d. Neen, dat volgt uit het arrest Vermeulen-Lekkerkerker.

- 30 Op grond van een verzoek van de advocaat van Laura wordt door de president van de rechtbank (sector bestuursrecht) het besluit tot intrekking van de vergunning geschorst. Burgemeester en wethouders en het bestuur van het gezondheidscentrum willen daartegen hoger beroep instellen. Is dat hoger beroep mogelijk?
- a. Neen.
 - b. Ja, voor beiden.
 - c. Ja, maar uitsluitend voor burgemeester en wethouders.
 - d. Ja, maar uitsluitend voor het bestuur van het gezondheidscentrum.
-

Bijlage

Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Breda

artikel 1.9 *Voorschriften en beperkingen*

1. Aan een krachtens deze verordening verleende vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.
2. Deze voorschriften en beperkingen mogen slechts strekken tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.

artikel 1.10 *Intrekking of wijziging*

De vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd:

- a indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
- b indien op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning vereist;
- c indien de aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen.

artikel 5.2.3 *Uitstallingen op de weg*

1. Het is verboden zonder vergunning van burgemeester en wethouders op of aan de weg goederen uit te stallen of uitgesteld te hebben om deze te koop aan te bieden, te verkopen of te verstrekken aan het publiek.
2. Een vergunning bedoeld in het eerste lid kan worden geweigerd:
 - a. in het belang van de openbare orde;
 - b. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
 - c. in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving;
 - d. in het belang van de verkeersveiligheid en -vrijheid.
3. De aanvrager legt bij de aanvraag een tekening over, waaruit blijkt op welke plaats of plaatsen de goederen zullen worden uitgesteld.
4. Burgemeester en wethouders beslissen binnen tien weken op een aanvraag van een vergunning bedoeld in het eerste lid.